

Από τον ΠΩΡΓΟ ΒΟΣΗ

Με την προϋπόθεση ότι δεν θα έχουμε προσφυγή στις κάλπες μέσα στο χρόνο, το ΠΑΣΟΚ προσανατολίζεται να συγκαλέσει το Πρώτο Πανελλαδικό Συνεδριό του ως τὰ τέλη του 1980.

Τὴν σκοπιμότητα καὶ ἀναγκαιότητα σύγκλησης τοῦ Συνεδρίου (ἀποτελεῖ μόνιμο αἵτημα πολλῶν «μεσαιῶν» στελεχῶν τοῦ Κινήματος τὰ τελευταία χρόνια) ἔχει ἀναγνωρίσει δημόσια, σὲ πρόσφατο σχετικὰ παρελθόν, ὁ κ. Α. Παπανδρέου (λ.χ. στὴ συνέντευξη του με τοὺς πολιτικούς συντάκτες στίς 14. 6.1979). Τὸ νέο στοιχείο εἶναι ὅτι τόσο ὁ πρόεδρος, ὅσο καὶ ἄλλα ἡγετικά στελέχη τοῦ ΠΑΣΟΚ προβληματίζονται ἤδη σοβαρὰ γιὰ τὴν ταχύτερη δυνατή —καὶ πάντως, μέσα στὸ 1980— σύγκληση τοῦ Συνεδρίου.

Τὸ θέμα ἔχει θιγεί σὲ συνεδριάσεις τοῦ Εκτελεστικοῦ Γραφείου καὶ θεωρεῖται βέβαιον ὅτι θὰ ἀντιμετωπιστεῖ οὐσιαστικότερα κατὰ τὴν 8η Σύνοδο τῆς Κεντρικῆς Επιτροπῆς, τὸ μεθεπόμενον Σαββατοκύριακο.

Κατὰ τὸ καταστατικὸ τοῦ ΠΑΣΟΚ, τὸ Συνεδριό του, πού εἶναι καὶ τὸ ἀνώτατο ὄργανο τοῦ Κινήματος, συγκαλεῖται κάθε δύο χρόνια καὶ μπορεί νὰ ἀναβληθεῖ ἢ σύγκλησθαι μετὰ ἀπόφαση τῆς Κεντρικῆς Επιτροπῆς, γιὰ χρονικό διάστημα πού δὲν ὑπερβαίνει τὸν ἕνα χρόνο. Παρὰ τὴν καταστατική ὑποχρέωση, στὰ πεντάμισια χρόνια ἀπὸ τὴν ίδρυση τοῦ ΠΑΣΟΚ συνέδριο δὲν πραγματοποιήθηκε καὶ μᾶλλον δὲν ἦγε πειστικά ἡ ἀποψη (καὶ τοῦ κ. Παπανδρέου), ὅτι «ἦταν οὐσιαστικὰ συνέδριο» ἡ Πανελλαδικὴ Συνδιάσκεψη τὸν Ιούλιο τοῦ 1977, ἀπὸ τὴν ὁποία προήλθαν τὰ σημερινὰ καθοδηγητικὰ συλλογικὰ ὄργανα τοῦ Κινήματος (ἡ 80μελὴς Κεντρικὴ Επιτροπὴ καὶ τὸ 9μελὲς Εκτελεστικὸ Γραφεῖο).

ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟ

Δὲν εἶναι, βέβαια, ἡ τυπικὴ καταστατικὴ ὑποχρέωση πού ὠθεῖ τώρα στὴ σύγκληση τοῦ συνεδρίου. Οὔτε μόνον τὸ γεγονός ὅτι τὸ ΠΑΣΟΚ παραμένει ἐκθετο σὲ εὐνοϊκὲς ἐπικρίσεις ἄλλων πολιτικῶν σχηματισμῶν (ὅτι «δικαιοῦσαι», ἀλλὰ δὲν τηρεῖ στοιχειώδεις δημοκρατικὰς διαδικασίες) καὶ εἰδικότερα τῆς Ν.Δ. πού κατευθύνει συγκεντρωτικά τὰ προπαγανδιστικά πυρὰ ἐναντίον του, ἐνὸς παρόμοια ἐπιβλεπόμενου συστημῶν πού ἀντιπροσωπεύει ἐπιδεικτικὰ «ἐξουσιοκρατίαν», «ἐξουσιοκρατίαν» καὶ «δημοκρατικὴν ἀνάπτυξη».

Γιὰ τὴν ἀναγκαιότητα σύγκλησης τοῦ συνεδρίου ὑπάρχει σὲ ὑπεύθυνα στελέ-

Στὴ σύγκληση τοῦ Α' Συνεδρίου του προβανατολίζεται ἤδη τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ.

χη τοῦ Κινήματος οὐσιαστικότερος προβληματισμός, πού δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀποκρυσταλλωθεῖ σὲ συγκεκριμένες ἀποφάσεις κατὰ τὴν ἐπικείμενη σύνοδο τῆς Κεντρικῆς Επιτροπῆς:

● Ὅσο καὶ ἂν φαίνεται περίεργο, ὁ βασικότερος λόγος, πού προβαλλόταν ὡς τώρα σὰν τὸ κύριο ἐμπόδιο γιὰ τὴν πραγματοποίηση ἑνὸς συνεδρίου (ἡ ὁργανωτικὴ «ἀνικανότητα» καὶ ἀδυναμία) ἐπιβάλλει ἀκριβῶς —κατὰ τὴν ἀντίληψη ὁρισμένων— τὴ σύγκλησιν τοῦ. Ἡ καμπάνια τῆς 5ης Συνόδου τῆς Κεντρικῆς Επιτροπῆς γιὰ τὴν μαζικοποίηση τοῦ Κινήματος «ν' ἀνοίξουν οἱ πόρτες τῶν ὁργανώσεων», «νὰ καταπολεμηθεῖ ὁ σκεταρισμός καὶ ὁ παραγοντισμός» κλπ.) δὲν ἀπέδωσε τὰ ἀναμενόμενα ἀπὸ τοὺς ἐμπνευστὲς τῆς ἀποτελέσματα. Ἡ φανερὴ καὶ πραγματικὴ ἀνοδος τῆς ἐκλογικῆς δύναμης τοῦ ΠΑΣΟΚ δὲν δόσκει τὴν ἀντανάκλασιν τῆς σὲ ἀντίστοιχη ὁργανωτικὴ ἰσχυροποίηση. Τὰ ἐνεργὰ ὁργανωμένα μέλη του (εἴτε εἶναι γύρω στίς 50.000, ὅπως ὑποστηρίζει τὸ Εκτελεστικὸ Γραφεῖο, εἴτε μόλις ξεπερνοῦν τὶς 10.000, κατὰ τὴν λιγότερο αἰσιόδοξες ἐκτιμήσεις ἄλλων στελεχῶν) εἶναι ἕνα ἐλάχιστον ποσοστὸ τοῦ 1.300.000 πού ψήφισαν ΠΑΣΟΚ τὸ 1977. Αὐτὴ ἡ ὁργανωτικὴ ἀνεπάρκεια καθιστᾷ ἀδύνατη τὴν ὁργανικὴν σύνδεση τοῦ ΠΑΣΟΚ μετ' ὁ μαζικὸν κίνημα καὶ τοὺς φορεῖς του — στοὺς ὁποίους, μάλιστα, φιλοδοξεῖ νὰ παίξει καθοδηγητικὸ ρόλο. Μὲ δεδομένη, λοιπὸν, τὴν πολιτικὴ ἀκτινοβολία τοῦ Κινήματος, ἡ δυσανάλογα μικρὴ προσέλευση καὶ στράτευση νέων μελῶν ἀποδίδεται ἀπὸ πολλοὺς καὶ στὴν ἀνεπάρκεια τῶν σημερινῶν καθοδηγητικῶν ὁργάνων (ἐκλεγμένων πρὶν ἀπὸ τὸν «ἐκλογικὸν θρίαιμβον» τοῦ 1977) καὶ σὲ ἄλλες ἀδυναμίες τῆς ἐσωκομματικῆς λειτουργίας. Θέματα, πού μόνον ἕνα συνέδριο μπορεί νὰ ἀντιμετωπίσει ἀποφασιστικά — πολὺ περισσότερο, ὅταν ἡ ἴδια ἡ προσυνεδριακὴ δουλειὰ ἐνεργοποιεῖ τὴν ὁργανωμένη βάση καὶ δημιουργεῖ προϋποθέσεις ἐξάπλωσής της.

● Ἡ ραγδαία ἀνάπτυξη τοῦ ΠΑΣΟΚ, σὲ βαθμὸ πού νὰ προσβλέπει δάσιμα πλέον στὴν ἐξουσία, τὸ ἔχει ἤδη διαφοροποιήσει σημαντικὰ σὲ σχέση ὅχι μόνον μετ' ὁ ξεκίνημά του πρὶν πέντε χρόνια, ἀλλὰ καὶ μετ' ὁ καλοκαίρι τοῦ 1977, ὅποτε συνήλθε τὸ πρῶτον ἀντιπροσωπευτικὸν τοῦ ὄργανο (ἡ Πανελ-

λαδικὴ Συνδιάσκεψη). Ἡ ἐπιβεβαίωση διακηρυγμένων ἰδεολογικῶν ἀγῶν μετὰ ἀπὸ τὴ δοκιμασία τῆς πεντάχρονης πολιτικῆς πρακτικῆς καὶ πολὺ περισσότερο ἡ ρεαλιστικὴ προσαρμογὴ πολιτικῶν θέσεων καὶ στόχων στὴν προσωπικὴ ἀσκήσιν τῆς ἐξουσίας, σὲ δοσμένες συνθήκες, μόνον ἀπὸ τὸ κατ' ἐξοχὴν ἀντιπροσωπευτικὸ καὶ κυρίαρχον ὄργανον τοῦ Κινήματος μποροῦν νὰ προσέλθουν. Ἄν λ.χ. τὰ σημερινὰ καθοδηγητικὰ ὄργανα ἔχουν τὸ κύρος καὶ τὴ δυνατότητα νὰ χαράξουν μιὰ ἐκλογικὴ τακτική, τὸ ἐπεξεργαζόμενο ἤδη ἀπὸ τὴν Επιτροπὴ Ἀνάλυσης καὶ Προγραμματισμοῦ τετράχρονο Πρόγραμμα Ἐξουσίας, σ' ἕνα σοσιαλιστικὸν κόμμα πού σέβεται στοιχειωδῶς τὴν ἐσωκομματικὴν δημοκρατικὴν λειτουργίαν, χρειάζεται τοὐλάχιστον τὴν τυπικὴ ἐπικύρωσιν του ἀπὸ ἕνα συνέδριον. Ἄλλω τῶσο, γιὰ ἐκείνα τὰ στελέχη τοῦ ΠΑΣΟΚ πού πιστεύουν ὅτι τὸ οὐσιαστικὸν πρόβλημα δὲν εἶναι ν' ἀνεβῇ μετὰ ἐκλογικὴ ἐπιτυχία στὴν ἐξουσία, ἀλλὰ νὰ τὴν κρατήσῃ καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ πρόγραμμά σου, εἶναι τὸ συνέδριον πού θὰ ἀπαντήσῃ πειστικά στὸ πῶς, πότε καὶ με ποιὲς δυνάμεις εἶναι αὐτὸ ἐφικτό.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

● Ἀκόμη καὶ γιὰ λόγους τεχνικοὺς (σὲ συνδυασμὸ μετ' ἐς προβλεπόμενες πολιτικὰς ἐξελίξεις) προσφέρεται ἡ σύγκληση τοῦ συνεδρίου μέσα στὸ '80. Κυρίαρχη στὰ ἡγετικά ὄργανα τοῦ ΠΑΣΟΚ εἶναι ἡ ἐκτίμησις ὅτι δὲν πᾶμε γιὰ ἐκλογὰς μέσα στὸ χρόνο. Καὶ ὅτι ἀπὸ τὶς ἐπόμενες ἐκλογὰς δὲν θὰ προέλθῃ διώσιμη Βουλὴ καὶ κυβέρνηση — ἄρα μέσα σ' ἕνα - δύο χρόνια θὰ ὑπάρξῃ καὶ νέα προσφυγή στίς κάλπες. Ἡ σύγκλησις, προετοιμασία καὶ πραγματοποίηση ἑνὸς συνεδρίου προφανῶς δὲν συνδυάζεται μετ' ἐς ἀνάγκας ἑνὸς ἐκλογικοῦ ἀγῶνα, πού συγκεντρώνει ὅλη τὴ δραστηριότητα ἑνὸς κομματικοῦ μηχανισμοῦ. Ἄν, συνεπῶς, τὸ πρῶτον συνέδριον τοῦ ΠΑΣΟΚ δὲν πραγματοποιηθεῖ μέσα στὸ 1980, εἶναι πολὺ πιθανόν — καὶ προβλεπτό, μετὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἡγεσίας του — ὅτι ἡ σύγκλησίν του θὰ ἀναβληθεῖ γιὰ ἄλλα δύο ὡς τρία χρόνια, ὅποτε ὁ κίνδυνος σταδιακοῦ ἐκφυλισμοῦ τοῦ Κινήματος σὲ ἐκλογικὸν μηχανισμόν προβάλλει μεγαλύτερος.

Ἡ σύγκληση συνεδρίου δὲν περιλαμβά-

νεται, βέβαια, στὴν ἡμερήσια διάταξη τῆς 8ης Συνόδου τῆς Κεντρικῆς Επιτροπῆς τοῦ ΠΑΣΟΚ, πού ὕστερα ἀπὸ ἀλλεπάλληλες ἀναβολές, θὰ πραγματοποιηθεῖ, τελικὰ, στίς 23 καὶ 24 τοῦ Φλεβάρη.

Κατὰ τὴν σύνοδο αὐτή:

● Θὰ συμπληρωθοῦν οἱ δύο κενεὲς θέσεις τοῦ Εκτελεστικοῦ Γραφείου (ἀπὸ τὴν περσινὴ «παραιτήσιν» ὑπὸ τὶς γνωστὰς συνθήκες τοῦ καθηγητῆ Κ. Σημίτη καὶ τῆς στρατεύουσας τοῦ Κ. Λαλιώτη). Γιὰ τὴν θέση τοῦ τελευταίου δημοσιογραφικῆς πληροφορίας φέρουν ἐπισημαστικότερον τὸν πρόεδρον τῆς ΕΦΕΕ Χρ. Παπουτσή. Γιὰ τὴν ἄλλη θέση θεωρεῖται ἀπίθανον, ἂν καὶ δὲν ἀποκλείεται ἡ ἐπανεκλογή τοῦ Κ. Σημίτη, πού οἱ σχέσεις του μετ' ὁ πρόεδρον καὶ ἄλλα ἡγετικά στελέχη τοῦ Κινήματος ἔχουν πλήρως ἀποκατασταθεῖ. Υποψήφιοι ἀκόμη φέρονται ὁρισμένοι βουλευτὲς (Ι. Φλώρος, Ι. Σκουλαρίκης, Αλ. Κακλαμάνης, Στ. Τζουμάκας καὶ ἄλλοι), ἀλλὰ ἡ ὑποψηφιότητά τους εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ συναντήσῃ τὴν ἀντίδρασιν ὅσων δὲν θεωροῦν σκόπιμὴ ἐμφαντικότερη παρουσία κοινοβουλευτικῶν στελεχῶν στὸ ἡγετικὸ ὄργανον (ἐκτός ἀπὸ τὸν πρόεδρον, μέλη τοῦ Ε.Γ. εἶναι ἤδη οἱ κοινοβουλευτικοὶ ἐκπρόσωποι Ι. Αλευράς καὶ Ι. Χαραλαμπίδου).

● Στὴν πολιτικὴν εἰσήγησιν τοῦ κ. Α. Παπανδρέου ἀναμένεται ὅτι θὰ θιγῇ καὶ τὸ ἐπίμαχον θέμα τῆς στάσης τοῦ ΠΑΣΟΚ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας. Ἀλλὰ πρὶν τῶν ἤδη γνωστῶν διαβεβαιώσεων τοῦ προέδρου («τὸ ΠΑΣΟΚ δὲν θὰ κάνει καμιά παραχώρηση στὸ κατεστημένο γιὰ νὰ ἔλθῃ στὴν ἐξουσία») εἶναι ἀπίθανον νὰ ὑπάρξῃ δεσμευτικὴ ἀπόφασις. Ο κ. Παπανδρέου ἔχει ἤδη πει δημόσια ὅτι τὸ ΠΑΣΟΚ θὰ καθορίσῃ τὴν στάσιν του μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ κ. Κ. Καραμανλῆ. Πού σημαίνει ὅτι αὐτὴ τὴν στάσιν θὰ καθορίσουν τελικὰ ὁ πρόεδρος καὶ τὸ Εκτελεστικὸ Γραφεῖο — τὸ πολὺ πολὺ μέσα σὲ κάποια καθορισμένα ἀπὸ τὴν Κεντρικὴν Επιτροπὴ πλαίσια.

● Θὰ ἐκλεγῇ, πιθανότατα, Ἐκλογικὴ Επιτροπὴ, μετὰ κύριον —καὶ δυσχερέστατον— ἔργο τὴν ἐπιλογήν τῶν ὑποψηφίων γιὰ τοὺς συνδυασμοὺς τοῦ κόμματος στίς ἐπόμενες ἐκλογὰς. Καὶ

● Τὰ ὁργανωτικὰ προβλήματα καὶ ἡ ἐκλογικὴ τακτικὴ τοῦ Κινήματος θὰ συζητηθοῦν στὰ πλαίσια πού θὰ χαράξῃ ἡ κεντρικὴ εἰσήγησις τοῦ Εκτελεστικοῦ Γραφείου, ἡ ὁποία θὰ κάνει καὶ τὸν ἀπολογισμόν γιὰ τὴν υλοποίησιν τῶν ἀποφάσεων τῆς προηγούμενης συνόδου.

Κι ἂν ἀκόμη τὸ θέμα τῆς σύγκλησης συνεδρίου δὲν θιγέται ἀπὸ τὶς δύο βασικὰς εἰσηγήσεις (τοῦ προέδρου καὶ τοῦ Εκτελεστικοῦ Γραφείου) θεωρεῖται βέβαιον ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν θὰ ἀναπτυχθῇ ἀνάλογος μετ' ὁν παραπάνω —καὶ πληοέστερος— προβληματισμός γιὰ τὴν ἀναγκαιότητά της. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ καὶ τὴν πειστικότητά του θὰ ἐξαρτηθεῖ κατὰ πόσον θὰ ὑπάρξουν καὶ δεσμευτικὲς — ὅσο καὶ καθοριστικὲς γιὰ τὴν πορεία τοῦ ΠΑΣΟΚ — ἀποφάσεις.